

Ketenbreed leren en werken aan tijdige inzet van passende jeugdhulp

Gepubliceerd: 16-05-2019 Laatste bijgewerkt: 09-04-2024

Door het evalueren van jeugdhulptrajecten bij jeugdigen en gezinnen die zeer intensieve, specialistische jeugdhulp ontvangen, willen we met dit onderzoek de jeugdhulp in de toekomst verbeteren. Het onderzoek moet leiden tot a) kennis over...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON48127

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Ketenbreed leren in de jeugdhulp

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

nvt, zie toelichting onder J. Aanvullende opmerkingen

Aandoening

Zie toelichting onder J. Aanvullende opmerkingen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Accare

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, Accare kinder- en jeugdpsychiatrie, Curium-

LUMC academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie, De Bascule academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie | Spirit Jeugdhulp, Horizon jeugdzorg en onderwijs, Karakter kinder- en jeugdpsychiatrie

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Casusreviews, Interdisciplinair, Jeugdhulp, Kwaliteitsverbetering

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Kenmerken van levensloop jeugdige:

- Negatieve jeugdervaringen van jeugdige, gemeten met de Nederlandse versie

Adverse Childhood Experiences (ACE) scores (11 items)

- Negatieve jeugdervaringen van ouder(s), gemeten met de Nederlandse versie

Adverse Childhood Experiences (ACE) scores (11 items)

- Psychische klachten/functioneren jeugdige, gemeten met de Nederlandse versie van Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) (25 items)

- Psychische klachten/functioneren ouder(s), gemeten met de Nederlandse versie van de Outcome Questionnaire (OQ-45, 45 items)

- Onderwijsloopbaan jeugdige
- Onderwijsloopbaan ouder(s)
- Woonsituatie en -geschiedenis jeugdige

Uitvoering jeugdhulp:

- Aanwezigheid heldere hulpvraag in dossier
- Aanwezigheid van vaststelling aard/ernst problematiek in dossier
- Aanwezigheid van verklarende hypothesen in dossier
- Aanwezigheid van risico-inschatting in dossier

- Aanwezigheid beschermende factoren in dossier
- Aanwezigheid heldere behandeldoelen
- Verloop eerdere hulptrajecten (reden, focus, type hulp en resultaat)
- Focus van de huidige behandeling (jeugdige/ouder(s)/gezin)
- Huidige inzet evidence based behandeling

Toekomstperspectief jeugdige:

- Aanwezigheid toekomstperspectief wonen
- Aanwezigheid toekomstperspectief dagbesteding (incl. onderwijs)

Afstemming en samenwerking:

- Mate van afstemming en samenwerking tussen jeugdige en professionals
- Mate van afstemming en samenwerking tussen ouder(s)/verzorger(s) en professionals
- Mate van afstemming en samenwerking tussen hulpverleners onderling
- Mate van afstemming en samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs

Factoren die bijdragen aan een positief verloop van het jeugdhulptraject:

- Volgens jeugdige
- Volgens ouder(s)/verzorger(s)
- Volgens hulpverleners
- Volgens eventuele andere betrokkenen

Barrières die een positief verloop van het jeugdhulptraject belemmeren:

- Volgens jeugdige
- Volgens ouder(s)/verzorger(s)
- Volgens hulpverleners
- Volgens eventuele andere betrokkenen

Verbeterpunten in eerdere jeugdhulptraject:

- Volgens jeugdige
- Volgens ouder(s)/verzorger(s)
- Volgens hulpverleners
- Volgens eventuele andere betrokkenen

Verbeterpunten in huidige deel van jeugdhulptraject:

- Volgens jeugdige
- Volgens ouder(s)/verzorger(s)
- Volgens hulpverleners
- Volgens eventuele andere betrokkenen

Secundaire uitkomstmaten

Nvt

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

In verschillende kleinschalige onderzoeken is op een verkennende manier kennis verzameld over het verloop van hulptrajecten van jeugdigen die gebruik maken van specialistische en zeer intensieve jeugdhulp. Uit deze onderzoeken komt het beeld naar voren dat de zorg voor deze jeugdigen niet optimaal is. Hun

problematiek blijkt niet altijd met voldoende deskundigheid geanalyseerd, beschikbare effectieve interventies zijn (mede daardoor) niet altijd op tijd ingezet, of er lijkt geen duidelijke vraagstelling of perspectief voor plaatsing. Ook valt in deze onderzoeken de discontinuïteit in de zorg in deze doelgroep op.

Doel van het onderzoek

Door het evalueren van jeugdhulptrajecten bij jeugdigen en gezinnen die zeer intensieve, specialistische jeugdhulp ontvangen, willen we met dit onderzoek de jeugdhulp in de toekomst verbeteren. Het onderzoek moet leiden tot a) kennis over verbeterpunten, barrières en bevorderende factoren voor goede jeugdhulp, b) praktijkaanbevelingen voor het verbeteren van de jeugdhulp en c) het activeren van een *lerende beweging* om de verbetering van de jeugdhulp op gang te brengen. Het uiteindelijke doel is om ervoor te zorgen dat jeugdigen eerder in de keten de best passende en meest werkzame hulp ontvangen, met zo min mogelijk onderbrekingen. Dat moet ertoe leiden dat de inzet van specialistische en zeer intensieve jeugdhulp minder vaak nodig is.

Onderzoeksopzet

In deze studie maken we gebruik van casusreviews om de jeugdhulptrajecten van 75 jeugdigen en gezinnen uit de beoogde populatie systematisch te analyseren. De casussen zullen evenredig worden verdeeld over verschillende typen instellingen. Proefpersonen worden geworven in vijf verschillende regio's in Nederland door vijf onderzoekspartners: Accare kinder- en jeugdpsychiatrie, De Bascule academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie|Spirit Jeugdhulp, Curium-LUMC academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie, Horizon jeugdzorg en onderwijs en Karakter kinder- en jeugdpsychiatrie. Lokale *procesbegeleiders* informeren en werven jeugdigen, gezinnen en professionals, zorgen voor Informed Consent en voeren de case reviews uit.

We maken gebruik van een mixed methods onderzoeksopzet, met per casusreview de volgende onderdelen:

1. Interview met jeugdige;
2. Vragenlijst voor jeugdige;
3. Interview met ouder(s)/verzorger(s);
4. Vragenlijst voor ouder(s)/verzorger(s);
5. Dossieronderzoek;
6. Groepsbijeenkomst van jeugdige, ouder(s)/verzorger(s) en betrokken professionals (leersessie);
7. Groepsbijeenkomst van betrokken professionals (reflectiesessie).

Gedurende de casusreview verzamelen we een set van vooraf bepaalde, kwantitatieve gegevens en daarnaast systematisch kwalitatieve gegevens. We gebruiken de verzamelde informatie voor een systematische analyse van

hulpverleningstrajecten. Zo verzamelen we gegevens die leiden tot verbeterpunten, barrières en bevorderende factoren voor goede jeugdhulp. Op basis van de rapportage van de onderzoeksbevindingen organiseren we regionale bijeenkomsten ter ondersteuning van de implementatie van deze bevindingen.

Inschatting van belasting en risico

Deelname aan de casusreview vraagt een tijdsinvestering van ongeveer 4-5 uur voor jeugdige en ouder(s)/verzorger(s). Die tijdsinvestering bestaat voor beiden uit:

- o Bijwonen van een informatiebijeenkomst over het onderzoek, individueel en face to face (30 minuten);
- o Invullen van een vragenlijst (30 minuten);
- o Deelname aan een interview, individueel en face to face (60-90 minuten);
- o Deelname aan leersessie (120 minuten);
- o Deelname aan regionale leerbijeenkomst. Jeugdige en ouder(s)/verzorger(s) zullen hiervoor worden uitgenodigd, maar deelname is optioneel en geen onderdeel van de dataverzameling.

We doen daarmee een groot beroep op de tijd, inzet en motivatie van jeugdigen en hun ouder(s)/verzorger(s). Zij zullen tijdens de informatiebijeenkomst uitleg krijgen over het doel van het onderzoek. Het doel van het onderzoek is uitdrukkelijk om de jeugdhulp te verbeteren aan de hand van (onder andere) hun ervaringen, niet om de individuele hulpverlening te verbeteren.

Toch kan dat terugkijken bij hen gevoelens van boosheid, verdriet of frustratie kan oproepen, omdat het gaat om gezinnen met vaak al een langdurige zorggeschiedenis. Dit zou kunnen interfereren met de huidige behandeling. We realiseren ons dat er voor deelnemers daarmee risico's zitten aan meedoen. We denken dat de risico's van dit onderzoek minimaal zijn door als volgt te werk te gaan:

- o We bespreken kansen en risico's van deelname voorafgaand aan het onderzoek met de beoogde deelnemers (inclusief de professionals);
- o We includeren geen gezinnen die zich in een crisissituatie bevinden;
- o We informeren, met toestemming van de betrokkenen, de vertrouwenspersoon van de instelling waar de jeugdige verblijft. De jeugdige en zijn of haar ouders kunnen een beroep op de vertrouwenspersoon doen als er situaties ontstaan die niet goed opgepakt kunnen worden door de betrokken behandelaren.

Bij deze doelgroep doen zich wel eens calamiteiten voor. Bij calamiteiten met jeugdigen of ouder(s)/verzorger(s) tijdens de looptijd van het onderzoek (zoals suïcides of crisissituaties van andere aard) kan deelname aan het onderzoek uiteraard worden opgeschort of stop gezet.

We denken verder dat het meedoen aan een casereview sterk lijkt op de in de jeugdhulp gebruikelijke behandelbeoordelingen. Het verschil zit erin dat een casereview een veel meer systematische werkwijze volgt dan een gebruikelijke

behandelevaluatie en daardoor meer tijd vergt. Ook wordt de casereview geleid door een onafhankelijke procesbegeleider. Iemand van buiten de instelling en iemand die vanuit een ander perspectief kijkt naar de casus. Daardoor kan het voorkomen dat meedoen aan de casusreview, door nieuwe inzichten van cliënten en/of behandelaars, ook positieve opbrengsten heeft voor de individuele hulpverlening.

Contactpersonen

Publiek

Accare

Lübeckweg 2
Groningen 9723 HE
NL

Wetenschappelijk

Accare

Lübeckweg 2
Groningen 9723 HE
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)
Adolescenten (16-17 jaar)
Volwassenen (18-64 jaar)
Kinderen (2-11 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Voor de reviews zullen casussen worden geselecteerd van jeugdigen die op het moment van inclusie:

- o In de instelling verblijven;
- o 4-6 maanden voorafgaand aan de start van de casusreview geplaatst zijn;
- o zeer intensieve, specialistische jeugdhulp ontvangen;
- o minimaal 8 en maximaal 18 jaar oud zijn.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Jeugdigen en hun gezinnen zullen niet kunnen deelnemen aan het onderzoek als:

- o De jeugdige wil deelnemen aan het onderzoek, maar niet willen dat hun ouder(s)/verzorger(s) deelnemen;
- o zij op het moment van inclusie in een crisissituatie verkeren.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Organisatorisch/zorgonderzoek

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 17-05-2019

Aantal proefpersonen: 75

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	16-05-2019
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	20-02-2020
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	11-06-2021
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL69303.042.19